

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžk/26/2018
Identifikačné číslo spisu: 2017200192
Dátum vydania rozhodnutia: 23.03.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2017200192.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v právnej veci sťažovateľky (pôvodne žalobkyne): G. Š., nar. XX. K. XXXX, J. XXXX/XX, XXX XX R., právne zastúpená JUDr. Adrianou Ručkayovou, advokátkou, so sídlom Inovecká 8, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, proti žalovanej: Regionálna veterinárna a potravinová správa Trnava, so sídlom Zavarská 11, 918 21 Trnava, o žalobe proti inému zásahu, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č.k. 46Sa/19/2017-69 z 8. januára 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č.k. 46Sa/19/2017-69 z 8. januára 2018 z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „správny súd“) uznesením č.k. 46Sa/19/2017-69 z 8. januára 2018 postupom podľa § 98 ods. 1 písm. d/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) odmietol ako oneskorene podanú žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala ochrany proti inému zásahu žalovanej, ktorý má spočívať v tom, že 2. marca 2017 jej bol na základe opatrenia č. 20402020317/01 zhabaný jeden kôň a jeden poník. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 170 písm. a) SSP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože žaloba bola odmietnutá.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia správneho súdu vyplýva, že po ustálení prípustnosti súdneho prieskumu, ktorý správny súd musí skúmať prioritne je ďalším nevyhnutým predpokladom (podmienkou konania) na to, aby správny súd posudzoval dôvodnosť podanej žaloby proti inému zásahu orgánu verejnej správy, včasnosť podanej žaloby. Žaloba proti inému zásahu musí byť podaná v lehote, ktorú ustanovuje Správny súdny poriadok v § 256. Správny súdny poriadok v rámci žaloby proti inému zásahu stanovuje dve procesné lehoty na podanie žaloby a to lehotu subjektívnu a lehotu objektívnu, pričom subjektívna

lehota musí uplynúť v rámci lehoty objektívnej. Subjektívna lehota je dvojmesačná a plynie odo dňa, keď sa osoba dotknutá iným zásahom orgánu verejnej správy o ňom dozvedela. Objektívna lehota je dvojročná a plynie odo dňa vykonania iného zásahu.

3. Z obsahu administratívneho spisu mal správny súd za preukázané, že žalobkyňa sa o zhabaní zvierat dozvedela dňa 2. marca 2017, teda v deň kedy k zhabaniu došlo. Uvedené je preukázané úradným záznamom o kontrole č. 20402020317/01 z 2. marca 2017, z obsahu ktorého vyplýva, že žalobkyňa bola prítomná pri zhabaní koní a s ich zhabaním nesúhlasila a označila ho za protiprávne. Na plynutie lehoty na podanie žaloby proti inému zásahu nemá vplyv skutočnosť, že žalobkyňa proti opatreniu č. 20402020317/01 z 2. marca 2017 podala 20. marca 2017 odvolanie a ani skutočnosť, že žalovaný dňa 10. mája 2017 doručil právnej zástupkyne žalobkyne stanovisko k odvolaniu voči opatreniu z 2. marca 2017 a 21. júna 2017 stanovisko, že odvolanie nepostúpil nadriadenému orgánu.

4. Rozhodnou skutočnosťou, od ktorej plynula subjektívna lehota na podanie žaloby bol podľa záverov správneho súdu deň, kedy sa žalobkyňa o zhabaní koní dozvedela, t.j. 2. marec 2017. Lehota na podanie žaloby je v danom konaní určená podľa mesiacov a preto s poukazom na § 69 ods. 4 SSP uplynula 2. mája 2017, t.j. v deň, ktorý svojim číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. K inému zásahu spočívajúcemu v zhabaní zvierat došlo 2. mája 2017.

5. Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba nebola podaná v zákonom ustanovenej subjektívnej lehote, a teda bola podaná oneskorene, správny súd postupom podľa § 98 ods. 1 písm. d žalobu odmietol.

II.

6. Proti uzneseniu správneho súdu podala žalobkyňa prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne riadne a včas kasačnú sťažnosť a žiadala, aby kasačný súd napadnuté uznesenie správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľka mala za to, že správny súd porušil zákon tým, že podanie nezákonne odmietol (§ 440 ods. 1 písm. j/ a f/ SSP).

7. Sťažovateľka nepovažovala za dostatočné poučenie o opravnom prostriedku, samotnom postupe a lehotách. Poučenie, ktoré je súčasťou napadnutého opatrenia a podľa ktorého sa podľa § 52 písm. b/ zákona č. 39/2007 Z.z. na nariadenie opatrení podľa § 14 ods. 2 písm. a/ zákona č. 39/2007 Z.z. všeobecné predpisy o správnom konaní nevzťahujú. Na rozhodovanie a zrušovanie predmetných opatrení sa nepoužijú ustanovenia správneho poriadku, avšak z toho podľa žalobkyne nevyplýva, že proti takémuto opatreniu nie je prípustný žiadny riadny opravný prostriedok.

8. V súvislosti s vyššie uvedeným poukázala sťažovateľka na Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá (ďalej len „nariadenie“), z ktorého čl. 54 ods. 3 písm. b/ vyplýva, že je povinnosťou správneho orgánu podať pri nariadení opatrení poučenie o tom, že účastník konania je oprávnený voči jeho rozhodnutiu podať odvolanie a poučiť ho o postupe a lehotách. Uvedené nariadenie je záväzným právnym aktom a v prípade, ak by mal súd pochybnosť o jeho aplikovateľnosti, môže začať prejudiciálne konanie pred Súdny dvorom Európskej únie.

9. Sťažovateľka poukázala na to, že zásady správneho konania sa musia vzťahovať aj na osobitné správne konania, ktoré subsidiárne pôsobenie správneho poriadku výslovne vylúčili a citovala z rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 1Sžr/68/2011 z 27. marca 2012. Taktiež poukázala na rozsudok najvyššieho súdu sp.zn. 8Sžp/1/2010 z 1. júla 2010, podľa ktorého nejasné a neurčité právne normy nemožno aplikovať a vykladať na ťarchu adresáta právnej normy.

10. Skutočnosť, že zákon č. 39/2007 Z.z. je nejasný a neurčitý v otázke opravného prostriedku pri opatrení uloženom podľa § 14 ods. 2 písm. b/, nemožno podľa sťažovateľky automaticky vykladať v neprospech účastníka konania konštatovaním, že voči opatreniu nie je prípustný opravný prostriedok.

11. Sťažovateľka uviedla, že v správnom súdnictve platí všeobecný princíp povinnosti vyčerpania riadnych opravných prostriedkov v administratívnom konaní, pričom podľa § 7 písm. a/ SSP správne sudy nepreskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. Nesplnenie tejto procesnej podmienky by podľa žalobkyne viedlo k zastaveniu konania.

12. Sťažovateľka záverom poukázala na porušenie čl. 10 Ústavy Slovenskej republiky s tým, že zásah do vlastníckeho práva možno dovoliť iba v prípade, ak ide o majetok nadobudnutý nezákonným spôsobom alebo z nelegálnych príjmov a ide o opatrenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti pre bezpečnosť štátu, ochranu verejného poriadku, mravnosti alebo práv a slobôd iných.

III.

13. Žalovaná sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti stotožnila so závermi napadnutého uznesenia a navrhla kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

14. Na opatrenia nariadené podľa § 14 ods. 2 zákona č. 39/2007 Z.z. sa všeobecné predpisy o správnom konaní podľa § 52 zákona č. 39/2007 Z.z. podľa žalovanej nevzťahujú. Uložené opatrenie spĺňa požiadavky uvedené v čl. 54 nariadenia, nakoľko obsahuje písomné oznámenie uloženého opatrenia i jeho zdôvodnenie a informáciu (poučenie), že na nariadené opatrenie sa v zmysle § 52 zákona č. 39/2007 Z.z. nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

15. Záverom žalovaná zopakovala, že je zhodne so závermi správneho súdu toho názoru, že žaloba bola podaná po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty a preto správny súd rozhodol skutkovo i právne správne.

IV.

16. Sťažovateľka v stanovisku k vyjadreniu žalovanej opätovne poukázala na čl. 54 nariadenia, z ktorého podľa jej názoru vyplýva, že je povinnosťou správneho orgánu podať pri nariadení opatrení na úseku starostlivosti o zvieratá poučenie o tom, že účastník konania je oprávnený voči jeho rozhodnutiu podať odvolanie. Podľa sťažovateľky neobstojí tvrdenie, že na opatrenia nariadené podľa § 14 ods. 2 zákona č. 39/2007 Z.z. sa všeobecné predpisy o správnom konaní nevzťahujú, pretože z neho nevyplýva skutočnosť, že proti takémuto opatreniu nie je prípustný žiadny riadny opravný prostriedok. Ďalej zotrvala na svojej doterajšej argumentácii uvedenej v predošlých podaniach.

V.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, zastúpený v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 SSP, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

18. Predmetom konania je kasačná sťažnosť proti uzneseniu č.k. 46Sa/19/2017-69 z 8. januára 2018, ktorým správny súd postupom podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP odmietol ako oneskorene podanú žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala ochrany proti inému zásahu žalovanej.

19. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

20. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy,

nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

21. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 7 písm. a/ SSP správne sudy nepreskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená.

23. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

24. Podľa § 181 ods. 1 SSP fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

25. Podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná oneskorene.

26. Podľa § 14 ods. 2 písm. b/ zákona č. 39/2007 Z.z. ak to okolnosti prípadu vyžadujú, najmä ak existuje riziko ohrozenia zdravia zvierat, zdravia ľudí alebo ak je to potrebné z hľadiska ochrany zvierat, alebo ak existuje podozrenie, alebo ak sa zistilo porušovanie povinností alebo nedodržiavanie požiadaviek ustanovených týmto zákonom a všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na jeho vykonanie alebo osobitnými predpismi, veterinárny inšpektor bezodkladne nariadi vhodné opatrenia na ochranu zdravia zvierat, zdravia ľudí alebo ochranu zvierat alebo opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie bezpečnosti produktov živočíšneho pôvodu, najmä zhabanie, usmrtenie alebo zabitie zvierat a násadových vajec.

27. Podľa § 52 ods. 1 písm. m/ zákona č. 39/2007 Z.z. všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na nariadenie opatrení podľa § 14 ods. 2.

28. Podľa čl. 54 ods. 1 nariadenia ak príslušný orgán zistí nedodržiavanie predpisov, bude konať tak, aby zabezpečil, aby prevádzkovateľ situáciu napravil. Príslušný orgán bude pri rozhodovaní o tom, ako bude konať, brať do úvahy povahu tohto nedodržiavania, ako aj minulosť príslušného prevádzkovateľa pokiaľ ide o nedodržiavanie predpisov.

29. Podľa čl. 54 ods. 2 nariadenia pokiaľ je to potrebné, budú súčasťou tohto konania tieto opatrenia:

- a) nariadenie hygienických postupov alebo akejkoľvek inej akcie, ktorú považuje príslušný orgán za potrebnú na zabezpečenie krmivovej a potravinovej bezpečnosti alebo dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá;
- b) obmedzenie alebo zákaz uvádzať tieto krmivá, potraviny alebo zvieratá na trh, dovážať ich alebo vyvážať;
- c) sledovanie a v prípade potreby nariadenie o stiahnutí krmív a potravín z obehu, odňatí a/alebo ich zničení;
- d) povolenie použiť krmivá a potraviny na iné účely než na ktoré boli pôvodne určené;
- e) pozastavenie prevádzky alebo zatvorenie celého príslušného podniku alebo jeho časti na primerané obdobie.
- f) pozastavenie alebo odňatie schválenia podniku;
- g) opatrenia uvedené v článku 19 pre zásielky z tretích krajín;
- h) akékoľvek iné opatrenie, ktoré príslušný orgán považuje za vhodné.

30. Podľa čl. 54 ods. 3 nariadenia príslušný orgán poskytne príslušnému prevádzkovateľovi alebo jeho zástupcovi:

- a) písomné oznámenie o svojom rozhodnutí o akciách, ktoré sa majú uskutočniť podľa odseku 1, spolu s odôvodnením tohto rozhodnutia; a
- b) informáciu o práve odvolať sa proti takémuto rozhodnutiu a o použiteľnom postupe a lehotách.

31. Kasačný súd k prvému sťažnostnému bodu uvádza, že sťažovateľka nesprávne vyvodzuje z čl. 54 ods. 3 písm. b) nariadenia, že je povinnosťou správneho orgánu pri nariadení opatrení podať poučenie o tom, že účastník konania je oprávnený voči jeho rozhodnutiu podať odvolanie. Uvedené ustanovenie je potrebné vykladať tak, že poučenie o odvolaní, spôsobe a lehotách jeho podania, je súčasťou rozhodnutia (opatrenia) správneho orgánu v prípade, ak takéto odvolanie je prípustné.

32. Opatrenia nariadené podľa § 14 ods. 2 zákona č. 39/2007 Z.z. nepodliehajú konaniu podľa správneho poriadku, preto naň nemožno aplikovať ustanovenie správneho poriadku o podaní odvolania. Súd pripomína, že ani osobitný zákon, podľa ktorého žalovaná v konaní postupovala (zákon č. 39/2007 Z.z.), neustanovuje, že proti uvedenému opatreniu je prípustný riadny opravný prostriedok v správnom konaní, preto nemožno vyvodiť iný záver ako ten, že proti napadnutému opatreniu nie je prípustný žiaden riadny opravný prostriedok.

33. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

34. Podľa § 464 ods. 1 SSP, ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola predmetom konania pred kasačným súdom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na obdobné rozhodnutie, ktorého prevzatú časť v odôvodnení uvedie.

35. V tejto súvislosti kasačný súd v súlade s § 464 ods. 1 SSP poukazuje na nedávny rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 10Sžk/48/2018 z 30. januára 2019, kde tam konajúci senát rozhodoval v konaní rovnakých účastníkov o kasačnej sťažnosti proti uzneseniu správneho súdu, ktorý odmietol oneskorene podanú žalobu o preskúmanie zákonnosti toho istého opatrenia žalovanej č. 204021020317/01 z 2. marca 2017, ako aj v tomto konaní: „Aj keď napadnuté opatrenie nemožno napadnúť riadnym opravným prostriedkom v konaní pred správnym orgánom, žalobkyňa (ako účastníkovi konania, voči ktorému je opatrenie nariadené) je poskytnutá možnosť hájiť svoje práva a podrobiť nariadené opatrenie súdnej kontrole zákonnosti, tak ako to vyplýva z ustanovenia § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku. Nie je však povinnosťou správneho orgánu vo svojich rozhodnutiach, či opatreniach poučovať účastníkov konania o preskúmateľnosti vydaných rozhodnutí súdom v správnom súdnictve.

Najvyšší súd na okraj poukazuje aj na skutočnosť, že po uložení napadnutého opatrenia za žalobkyňu pred správnym orgánom konala jej právna zástupkyňa, teda osoba známa práva, ktorá mala mať vedomosť o možných prostriedkoch nápravy v rámci správneho súdnictva a o lehotách na ich uplatnenie.

Na záver najvyšší súd poukazuje na to, že žalobkyňa v podanej kasačnej sťažnosti vyvodzuje nesprávne závery z ustanovenia § 7 písm. a) Správneho súdneho poriadku, keď uvádza, že v správnom súdnictve platí všeobecný princíp povinnosti vyčerpania riadnych opravných prostriedkov v administratívnom konaní, pričom nesplnenie tejto procesnej podmienky by viedlo k zastaveniu konania.“

Z ustanovenia § 7 písm. a) SSP bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že účastník konania sa môže domáhať na správnom súde preskúmania právoplatných rozhodnutí orgánov verejnej správy a opatrení orgánov verejnej správy len za podmienky, že pred ich právoplatnosťou vyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, avšak táto podmienka platí len v prípade, že použitie riadnych opravných prostriedkov umožňuje osobitný predpis. Z uvedeného je zrejmé, že správne súdy preskúmajú aj rozhodnutia či opatrenia orgánov verejnej správy, ktoré neprešli dvojstupňovým administratívnym konaním, a to v prípadoch, ak relevantná právna norma riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu

nepripúšťa (tak ako tomu je aj v prejednávanej veci).

36. Po preskúmaní napadnutého uznesenia správneho súdu a konania, ktoré mu predchádzalo, v zmysle sťažnostných bodov uvedených v kasačnej sťažnosti, dospel kasačný súd k záveru, že správny súd postupoval v súlade so zákonom, keď žalobu odmietol ako oneskorene podanú. Kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú preto kasačný súd podľa § 461 SSP zamietol.

37. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 písm. c/ SSP tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal v zmysle § 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 Správneho súdneho poriadku.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR jednohlasne (§ 147 ods. 2 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e príпустný opravný prostriedok.